

N:o 80.

Ank. till Riksd. Kansli den 7 Maj 1875, kl. 3 e. m.

Memorial, angående reglering af förvaltningsbestyren och tjänstegöromålen inom Riksgäldskontoret.

Med afseende på de förändrade förhållanden, som måste blifva en följd af Riksdagens beslut om öfverflyttning vid 1874 års början till Kongl. Statskontoret af en del utaf de Riksgäldskontorets tjänstemän dittills åliggande göromål samt den deraf påkallade reglering af förvaltningsbestyren och tjänstegöromålen inom sistnämnda kontor, beslöt 1873 års Riksdag, att Fullmäktige skulle låta utarbета och derefter granska samt, sådant detsamma blefve af Fullmäktige gilladt, underställa Riksdagens pröfning och fastställelse förslag till reglering af förvaltningsbestyren och tjänstegöromålen inom Riksgäldskontoret jemte aflöningsstat för dervarande tjänstemannapersonal och bemyndigade Fullmäktige att emellertid rörande sättet och ordningen för tjänstegöromålens besörjande till verkställighet befordra sådana förändringar, hvarigenom, så vidt sig göra läte, utan att nödiga kontroller åsidosattes, den största möjliga enkelhet och skyndsamhet vid ärendenas behandling samt minskning i tjänstemännens antal åstadkommes.

Jemte förnyande af det Fullmäktige sålunda lemnade uppdrag och bemyndigande, endast med det tillägg att förslaget borde 1875 års Riksdags pröfning underställas, beslöt 1874 års Riksdag tillika, att, oberoende af den reglering af göromålen, som framdeles kunde varda af Riksdagen beslutad, Fullmäktige skulle ega, i den mån de funne sådant lämpligt, på vissa vilkor förflytta tjänsteman inom Riksgäldskontoret på indragnings-

stat; hvarjemte Fullmäktige erhöllo rättighet att från och med år 1874 och intill tiden för 1875 års riksdags slut, i den mån genom redan under år 1873 verkställda eller framdeles skeende tjensteindragningar löner och arvoden blifvit eller blefve besparade, använda desamma till godtgörande af de nya eller förändrade göromål, som för verkställigheten af Fullmäktiges beslut i afseende å göromålens reglering komme att Riksgäldskontorets tjenstemän åläggas.

Till fullgörande af det Fullmäktige sålunda gifna uppdrag, hafva Fullmäktige med en den 24 sistlidne Mars till Stats-Utskottet aflåten skrifvelse öfverlemnad, för att Riksdagens pröfning och fastställelse underställas, förslag till Instruktion och tjenstgöringsordning för tjenstemännen samt vaktbetjeningen vid Riksgäldskontoret, jemte aflöningsstat, och dervid tillika redogjort för de åtgärder, hvilka i ifrågavarande afseende redan blifvit af Fullmäktige vidtagna.

Så hafva Fullmäktige dels efter Sekreteraren C. G. Stuarts i Maj månad år 1873 timade frånfälle, vid utfärdande af konstitutorial för hans efterträdare, förklarad denne skyldig bestrida äfven de till ombudsmans-tjensten hörande göromål, och dels efter Kassabokhållaren J. Wikströms död i September månad samma år beslutat icke återbesätta tjensten, hvarjemte Fullmäktige, efter det förandet af det s. k. allmänna protokollet vid Fullmäktiges sammankomster den 30 December 1873 blifvit, lika med protokollet öfver låneärenden, uppdraget åt sekreteraren, den 28 Maj 1874 förflyttat notarien och registratorn vid Fullmäktiges expedition på indragningsstat samt beslutat att de till hans tjänst hörande göromål, utom förandet af allmänna protokollet, skulle bestridas af kanslisten.

Sedan härefter revisionskamereraren sökt och erhållit afsked med pension samt Fullmäktige den 8 Oktober 1874 beslutat, att de till denna tjänst hörande göromål skulle endast på förordnande tills vidare bestridas, beslöto Fullmäktige den 20 och 22 Oktober, på sätt i deras berättelse till Riksdagen blifvit anmäldt, ny instruktion och tjenstgöringsordning för tjenstemännen och vaktbetjeningen vid Riksgäldskontoret samt aflöningsstat, att från den 1 November 1874 gälla och tillämpas, instruktionen tills vidare och aflöningsstaten till 1875 års riksdags slut; och hafva Fullmäktige i sammanhang härmed den 22 Oktober 1874, jemte det göromålen fördelades enligt den nya instruktionen, på indragningsstat förflyttat en kommissarie, en notarie och en kanslist, förut tjenstgörande hos kommissariatet, en kontorsskrifvare och en kammardräng; genom hvilka samtliga här ofvan omförmälda åtgärder tjenstemännens antal förminskats från

de i senast eller af 1874 års Riksdag fastställda stat upptagna sjuutton tjänstemän till nio.

Den hufvudsakligaste genom den nya instruktionen införda förändring består deri, att Riksgäldskontorets kommissariat upphäfts och tjänstegöromålen så ordnats att, med fullständigt upphörande af den kollegiala form och dermed sammanhängande beslutanderätt, som dittills varit med nämnda institution inom Riksgäldskontoret förenad, åt hvarje särskild tjänsteman anvisats vissa bestämda tjänstegöromål.

På enahanda sätt, som i Riksbanken eger rum, har åt en bland Fullmäktige utsedd Deputerad uppdragits att utöfva närmaste tillsyn öfver göromålens gång, tillse verkställigheten af Fullmäktiges beslut samt under tiden mellan Fullmäktiges sammankomster meddela nödiga föreskrifter.

Tjänstemännen utgöras, på sätt ofvan blifvit nämndt, af nio personer, med hufvudsakligen följande åligganden, nemligen:

en *sekreterare*, som tillika är ombudsman, med de göromål, som förut varit med nämnda tjänster förenade, hvartill lagts skyldigheten att föra protokollen vid Fullmäktiges sammankomster samt med uppsättande af bref och andra skrifter biträda Fullmäktiges Deputerade;

en *lånekommissarie*, som fått sig ålagda de hufvudsakliga bestyren med Riksgäldskontorets obligationsrörelse och således utlemnar de obligationer, som af kontoret försäljas, mottager och granskar de obligationer och kuponger, som efter inlösen dit återställas, samt för förteckningar öfver alla Riksgäldskontoret tillhöriga obligationer, låne- och säkerhetshandlingar och värdepapper;

en *kassör* för mottagande och verkställande af in- och utbetalningar; skolande *lånekommissarien* och *kassören* gemensamt qvittera till Riksgäldskontoret inkomna penningar, ansvara, en för begge och begge för en, för all dem anförtrodd uppbörd och innehafva hvar sin nyckel till det under inredning varande nya hvalf i Riksgäldskontorets hus, hvari alla osålda och för Kontorets räkning inköpta obligationer böra förvaras och till hvilket Fullmäktiges Deputerad skall innehafva den tredje nyckeln, samt, jemte *Fullmäktiges Deputerad*, en för alla och alla för en, ansvara för de i samma hvalf förvarade obligationer;

en *kamrerare*, som upprättar och avslutar hufvudboken och amortisationsfondernas särskilda räkenskaper, uppgör alla förefallande uträkningar och liqvitationer; meddelar de för Fullmäktige behöfliga räkenskapsuppgifter, vakar öfver behöriga levererandet af kontorets inkomster, bi-

träder med granskning af alla från utländska bankirer inkommande kontokuranter samt till fullmäktige afgifver kassarapporter med flera uppgifter; åliggande det honom jemte *lånekommisarien* och *kassören* att under deras gemensamma vård förvara samt, en för alla och alla för en, ansvara för Kontorets låne- och säkerhetshandlingar, vaxlar och öfriga värdepapper, assignationsblanketter samt infriade obligationer och kuponger; hvarjemte dem tillhör att tillse, det fordringsbevis och lånepotek bibehållas vid gällande kraft;

en *revisor*, som verkställer all inom kontoret förefallande revision, utom af de utländska kontokuranterna;

en *bokhållare*, som bokför kontorets inkomster och utgifter, för afräkningsböcker öfver alla kontorets utelöpande obligationer och kuponger samt upprättar förteckningar öfver alla inlösta och annullerade obligationer och kuponger.

en *kanslist*, som tillika för Riksgäldskontorets diarium, registrerar protokollen, besörjer all renskrifning samt bestrider alla registrators-göromålen; och

två *kammarskrifvare*, som biträda med gransknings- och åtskilliga andra, dem anvisade göromål.

Aflöningsstaten är af följande innehåll:

"Aflöningsstat för Riksgäldskontorets Tjenstemän och Vaktbetjening:

	Lön	Tjenstgöringspenningar	Särskilda arvoden	Summa
En Sekreterare, som tillika är Ombudsman	4,400	*	600	5,000
En Lånekommissarie	4,400	1,000	600	6,000
En Kassör	4,400	1,000	600	6,000
En Kamererare	4,000	1,000	600	5,600
En Revisor	2,500	800	—	3,300
En Bokhållare	2,000	800	—	2,800
En Kanslist	1,500	600	300	2,400
En Kammarsskrifvare	1,500	600	—	2,100
En Kammarsskrifvare	1,500	600	—	2,100
En Förste Vaktmästare	700	100	—	800
En Vaktmästare	600	100	—	700
En Vaktmästare	600	100	—	700
En Vaktmästare	600	100	—	700
Summa Kronor	28,700	6,800	2,700	38,200

* Sekreteraren åtnjuter fri bostad.

Tillägg. För revisorn, bokhållaren, kanslisten och kammarsskrifvarne kan, då de icke innehafva annan tjänstebefattning, lönen efter fem års tjenstgöring inom graden förhöjas med Kronor 500: — samt för revisorn och bokhållaren, efter tio års tjenstgöring inom graden, med ytterligare » 500: — För vaktbetjeningen kan aflöningen efter fem års ordinarie tjenst och derunder ådagalagdt välförhållande höjas, lönen med » 100: — och tjenstgöringspenningarne med » 100: — Vaktbetjeningen åtnjuter fri bostad med nödig vedbrand. Skulle denna förmån af fri bostad och, för vaktbetjeningen, vedbrand, komma

att för sekreteraren eller vaktbetjeningen eller någon af dem upphöra, äro de berättigade att i stället såsom tjänstgöringspenningar uppbära, sekreteraren 1,000 kronor och vaktmästarne 200 kronor hvar.

Vid tillämpningen af denna aflöningsstat iakttages derjemte följande:

- 1:o) Under semestertid åtnjuta tjänstemännen lön och tjänstgöringspenningar, men icke särskilda arvoden, hvilka utgå till de tjänstförrättande.
- 2:o) I öfrigt åtfölja de i ordinarie staten upptagna tjänstgöringspenningar, äfvensom särskilda i samma stat upptagna arvoden, utöfvandet af sjelfva tjänstebefattningen och få alltså icke åtnjutas under tjänstledighet; dock må Fullmäktige kunna medgifva den tjänsteman eller vaktbetjent, som af sjukdom hindras från bestridandet af sin tjänst, att uppbära de för samma tjänst anvisade tjänstgöringspenningar.
- 3:o) För bestridande af tjänstgöringen under semester ega Fullmäktige att anvisa till extra ordinarie tjänstemän arvoden, beräknade efter 1000 kronor för år.
- 4:o) Innehafvarne af lön enligt förestående stat äro underkastade den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller den jemkning i åligganden, som kan varda stadgad; och böra de fullmakter eller konstitutiorial, som för Riksgäldskontorets tjänstemän utfärdas, innefatta förbehåll om deras skyldighet att åtaga sig de nya eller förändrade göromål, som kunna dem åläggas.»

Efter en redogörelse för det sätt, hvarpå göromålen inom Kontoret till den 1 November 1874 varit ordnade, och för de skäl, på grund af hvilka Fullmäktige ansett Riksgäldskontorets vid 1809—1810 års riksdag inrättade kommissariat kunna och böra upphävas, hafva Fullmäktige, till ådagaläggande deraf att det föreslagna antalet af nio tjänstemän ingalunda öfverstege hvad för en så omfattande penningeförvaltning som Riksgäldskontorets, med bibehållande af full säkerhet, skäligen erfordrades, och till bedömande af omfånget utaf Riksgäldskontorets verksamhet, anført följande:

Riksgäldskontorets skulder vid 1874 års slut, de inom linien förda icke inberäknade, uppgingo till 131,760,064 Kronor 86 öre, hvaraf den fonderade statsskulden utgjorde 126,477,920 Kronor.

Antalet af Riksgäldskontorets vid 1874 års slut utelöpande obligationer uppgick till 261,706 stycken, hvaraf 110,956 stycken försedda med halfårsvis eller två gånger hvarje år förfallande räntekuponger.

Antalet af under år 1873 inlösta Riksgäldskontorets obligationer utgjorde 7,695 stycken, och antalet under samma år infriade räntekuponger uppgick till 213,101 stycken.

Riksgäldskontorets lånefordringar vid 1874 års slut, de inom linien förda oberäknade, uppgingo till 30,315,927 Kronor 1 öre.

Det belopp, som under 1874 till Riksgäldskontorets bankoräkning N:o 1 influtit, utgjorde sammanlagdt 31,875,648 Kronor 15 öre och det belopp, som under samma tid derifrån utassignerats, utgjorde 33,164,271 Kronor 64 öre; utvisande således en omsättning af 65,039,919 Kronor 79 öre.

Vid tillämpningen af den nya instruktionen hade det ock visat sig, att de deri upptagne tjänstemän varit så träget sysselsatte, att en minskning i deras antal ovilkorligen skulle hafva till påföljd, att en ej ringa del af äfven de ständiga göromålen måste anförtros åt extra ordinarie tjänstemän utan egen ansvarighet och utan skyldighet att mottaga eller bringa till slut ett arbete, hvars utförande vore för kontoret nödvändigt.

Den vid sistlidna års riksdag fastställda aflöningsstat för Riksgäldskontorets embets- och tjänstemän samt vaktbetjening slutar, efter afdrag af lön och arvode för husdrängen vid Riksdagens hus, 625 Rdr, hvarom mera här nedan, på ett belopp af R:mt R:dr 51,425: —
 hvartill bör läggas dels de vid statens fastställande
 utgående ålderstillägg, för år » » 3,000: —
 och dels det belopp, Fullmäktige enligt 50 § af senast utfärdade reglemente egt använda till godtgörande af de ökade göromål, en del tjänstemän fått vidkännas i följd af särskilda bestyr med statsskulden, och till lämpliga arvoden åt Deputerades biträden » » 6,000: —
 eller tillhopa R:mt R:dr 60,425: —

Den nya aflöningsstaten, som är upprättad under förutsättning, att ofvan omnämnda belopp af 6,000 Rdr ej kommer att användas eller utgå, slutar å kronor 38,200: —
 hvartill bör läggas de enligt densamma nu utgående
 ålderstillägg, för år » 1,300: —
 Summa kronor 39,600: —

Enligt indragningsstat utgår emellertid tills vidare fortfarande ett belopp af, för år, 13,975 kronor.

De förhöjningar af aflöningen för vissa tjänster, som i den nya staten förekomma, hade, på sätt Fullmäktige vidare förmält, uteslutande föranledts af de ökade bestyr, som vid göromålens reglering, i följd af tjänsteindragningar, tillfallit samma tjänstebefattningar. Så vore det naturligt, att, då Riksgäldskontorets bokförings- och revisionsgöromål förut bestredos af två kamererare och tre bokhållare, men nu endast af en kamererare, en revisor och en bokhållare, desse sednares göromål måst blifva högst betydligt ökade, hvarjemte särskildt med kamereraretjensten, på sätt ofvan beskrifvits, förenats en omfattande ansvarighet så väl för Kontorets värdepapper som i afseende å behöriga levererandet af Kontorets inkomster, hvilken tillförenej i någon mån tillhört denna tjänst.

Kanslistens åligganden hade likaledes betydligt förökats ej mindre genom registratorsgöromålen och förandet af diariet än ock derigenom att, efter upphörande af kommissariatets kansli och då all brevvetling och utgående expedition numera besörjdes omedelbart från Fullmäktiges kansli, kanslistens expeditionsgöromål i väsentlig mån tilltagit.

Likaså vore det klart, att, då kammarskrifvarne numera vore endast två, desse tjänstemäns arbete måst blifva i väsentlig mån förökadt.

Då härtill i betraktande toges, att tjänsteman vid Riksgäldskontoret enligt den nya instruktionen ej finge mottaga tjänstebefattning utom Kontoret, hafva Fullmäktige ansett de nya lönerna icke öfverstiga hvad för godtgörelse af det utaf tjänstemännen fordrade arbete skäligen erfordrats.

Med förmålan, att den intill den 1 November 1874 gällande Instruktionen af den 9 Mars 1842 var utfärdad, icke af Riksdagen, utan af Fullmäktige efter dertill erhållet uppdrag, hafva Fullmäktige, jemte det de understält Riksdagens pröfning och fastställelse ofvanberörda instruktion och aflöningsstat, tillika ansett sig böra hemställa, att Riksdagen måtte, med godkännande af kommissariatets upphäfvande och af hufvudgrunderna i den nya instruktionen samt med fastställande af den nya aflöningsstaten, bemyndiga Fullmäktige att till efterrättelse fastställa och utfärda ny Instruktion och Tjänstgöringsordning för tjänstemännen samt vaktbetjeningen vid Riksgäldskontoret.

Utskottet, som gillar Fullmäktiges åtgärd att upphäfva kommissariatet och erkänner den betydliga reduktion i tjänstemännens antal, som genom Fullmäktiges ofvan omförmälda beslut blifvit genomförd, anser

visserligen den af Fullmäktige utarbetade Instruktion och Tjenstgöringsordning gå i en riktning, som är den rätta; men då densamma ej varit tillämpad längre än sedan den 1 sistlidne November, eller omkring ett halft år, anser Utskottet sig ej kunna föreslå Riksdagen hvarken att definitivt fastställa den eller att lemna Fullmäktige, på sätt af dem begärdd blifvit, bemyndigande att definitivt fastställa Instruktion och Tjenstgöringsordning. Utskottet finner det vara lämpligare och i afseende å den säkerhet, som för en sådan penningeförvaltning som Riksgäldskontorets måste vara ett oafvisligt behof, mera betryggande, om samma Instruktion och Tjenstgöringsordning ännu ett år på försök tillämpas och Fullmäktige, med tillgodogörande af derunder vunnen erfarenhet, till nästa års Riksdag inkomma med förnyad framställning i ämnet.

Då likväl det här ofvan omnämnda, utaf 1874 års Riksdag Fullmäktige gifna bemyndigande beträffande godtgörande af de nya eller förändrade göromål, som för verkställigheten af Fullmäktiges beslut om göromåls reglering komme att tjänstemännen åläggas, ej afsåg längre tid än till innevarande riksdags slut, måste i detta afseende beslut af denna fattas; men som det ej kan vara skäl för Riksdagen att ingå i pröfning af, än mindre fastställa aflöningsstaten annorledes än i sammanhang med beslut om de göromåls reglering, som skola enligt densamma aflönas, kan Utskottet ej heller i afseende å staten föreslå ett vidsträcktare beslut än att densamma må, i likhet med Instruktionen, fortfarande till nästa riksdags slut få tillämpas.

Utskottet får därför hemställa,

- 1:o) att åt Fullmäktige måtte uppdragas att i afseende å regleringen af tjänstegöromålen inom Riksgäldskontoret, med begagnande af den erfarenhet, en fortsatt tillämpning af den utaf dem beslutade Instruktionen kan gifva vid handen, till nästa års lagtima Riksdag inkomma med förnyad framställning; hvaremellertid Fullmäktige må ega att fortfarande intill tiden för samma Riksdags slut tillämpa ofvan intagna, utaf dem beslutade aflöningsstat.

Som den betydliga minskningen af de ordinarie tjänstemännens antal måste hafva till följd, att extra arbete i vidsträcktare mån än hittills kommer att anlitas, hafva Fullmäktige hemställt om någon förhöjning af af det i § 24 af senast utfärdade reglemente omförmälda anslag till

belöning för extra arbeten och uppmuntran för extra ordinarier, så att det, i stället för 2,500 kronor, komme att utgöra fyra tusen kronor årligen.

Utskottet hemställer,

- 2:o) att Riksdagen måtte bifalla hvad af Fullmäktige sålunda begärdt blifvit.

Då husdrängen vid Riksdagens hus ej lämpligare syntes längre böra i Riksgäldskontorets aflöningsstat upptagas, har aflöningen för denna befattning vid den nya statens upprättande ej varit föremål för Fullmäktiges pröfning, och Fullmäktige hafva i ofvanberörda skrifvelse hemställt, att den aflöning, Riksdagen för honom bestämmer, måtte få såsom kostnad för Riksdagens hus i räkenskaperna uppdebiteras; hvarvid Fullmäktige tillika fästat uppmärksamheten derå, att den öfriga vaktbetjeningens aflöning enligt den nya staten för tiden från den 1 sistlidne November något förökats, men att en sådan ökning, af anledning att husdrängen vid Riksdagens hus ej i den nya staten upptagits, icke kommit honom till godo.

Utskottet får, med föranledande af denna framställning, föreslå,

- 3:o) att aflöningen för husdrängen vid Riksdagens hus måtte få, räknadt från den 1 sistlidne November, intill tiden för nästa års riksdags slut utgå med lika belopp, som i ofvan intagna stat blifvit för de öfriga vaktmästarne upptaget, samt såsom kostnad för Riksdagens hus i räkenskaperna uppdebiteras och utbetalas.

Och torde

- 4:o) Utskottet få sig uppdraget att om Riksdagens blifvande beslut meddela Fullmäktige underrättelse.

Stockholm den 7 Maj 1875.

På Stats-Utskottets vägnar:

ARVID FR:SON POSSE.

Herr *J. Rundbäck* har begärdt få antecknadt, att han ej deltagit i detta ärendes behandling hos Utskottet.